

unesco

Slovenska
nacionalna komisija

Slovenska nacionalna komisija za UNESCO

Buletin – marec 2022

Generalni sekretar: Gašper Hrastelj

Spletna povezava: v izdelavi

VOJNA V UKRAJINI – AKTUALNO

26.2.2022 – Nacionalne komisije za UNESCO v Evropi (in širše) obsojajo napad na Ukrajino

Nedavni dogodki pomenijo prelomnico za Ukrajino, Evropo in ves svet.

Nacionalne komisije za UNESCO v Evropi (in širše) najostreje obsojajo napad Ruske federacije na Ukrajino. Izražamo solidarnost z ljudstvom Ukrajine, ki vključuje novinarje, ki pokrivajo konfliktno območje, ter učitelje, vzgojitelje, študente in učence, ki imajo pravico do izobraževanja v miru. Popolnoma podpiramo naše partnerje, ki se zavzemajo za cilje in vrednote UNESCO v Ukrajini in širše.

UNESCO je 24. februarja pozval k spoštovanju mednarodnega humanitarnega prava. Natančneje je pozval k ohranjanju svobode obveščanja, zaščiti medijskih delavcev in spoštovanju Haaške konvencije o zaščiti kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada. V Ukrajini se nahaja sedem UNESCO spomenikov svetovne dediščine. Po nedavnem stopnjevanju nasilja je generalni sekretar ZN António Guterres ruskega predsednika prosil, naj umakne svoje vojake iz Ukrajine.

Uradni izjavi s strani UNESCO

24.2.2022 – <https://www.unesco.org/en/articles/unescos-statement-recent-developments-ukraine>

3.3.2022 – <https://www.unesco.org/en/articles/ukraine-unesco-statement-following-adoption-un-general-assembly-resolution?hub=701>

UNESCO je zbral seznam relevantnih informacij o vojni v Ukrajini na povezavi:

<https://www.unesco.org/en/ukraine-war>

Dne 15. in 16.3.2022 je potekala **izredna seja izvršilnega odbora UNESCO**, ki je sprejel posebno resolucijo v povezavi z vojno v Ukrajini. Resolucija poudarja pravico do izobraževanja, poziva k ohranjanju svetovne naravne in kulturne dediščine v Ukrajini ter zahteva, da se zagotovi varnost novinarjev. Poleg tega izvršilni odbor organizacijo UNESCO poziva, naj nemudoma sprejme nadaljnje ukrepe za reševanje razmer v Ukrajini.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380945?posInSet=6&queryId=7eb43b50-1ca6-4bef-9ff6-5c7f4facf0c5-draft-data-1289>

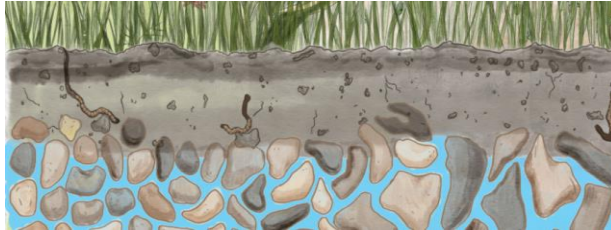
17.3.2022 je UNESCO v Parizu napovedal nove ukrepe za zaščito novinarjev v Ukrajini in za pomoč razseljenim ukrajinskim novinarskim družinam, da lahko nadaljujejo svoje delo, ter za podporo prostemu pretoku informacij v času vojne. Organizacija zagotavlja začetno serijo 125 kompletov osebne zaščitne opreme in usposabljanje o novinarstvu v času vojaških spopadov.

Generalna direktorica UNESCO Audrey Azoulay je poudarila, da novinarji v Ukrajini vsak dan tvegajo svoja življenja, da bi lokalnemu prebivalstvu posredovali ključne novice in svet obveščali o resničnosti vojne. UNESCO jih je odločen podpreti in zaščititi na vse mogoče načine. Organizacija je v stalnem stiku z lokalnimi novinarskimi združenji in mednarodnimi nevladnimi organizacijami. Azoulay je nato napovedala nujne ukrepe, ki bodo sprejeti ta teden. UNESCO tesno sodeluje z Novinarji brez meja in Mednarodno zvezo novinarjev.

<https://www.unesco.org/en/articles/ukraine-unesco-implementing-new-emergency-measures-protect-journalists>

SVETOVNI DNEVI

21.3.2022 – Svetovni dan voda

Svetovni dan voda poteka vsako leto 22. marca z namenom osredotočanja pozornosti na pomen sladke vode in zavzemanja za trajnostno upravljanje sladkovodnih virov. Gre za ukrepanje in spopadanje s svetovno vodno krizo v podporo cilju trajnostnega razvoja (SDG) 6: čista voda in sanitarna ureditev za vse do leta 2030.

Leta 2022 svetovni dan voda obeležujemo pod geslom »Podzemna voda: narediti nevidno vidno«, UNESCO pa je pri tem vodilna agencija OZN.

Novo poročilo o razvoju voda v svetu vsako leto izdajo ob svetovnem dnevu voda z namenom, da odločevalcem da na voljo smernice za oblikovanje in izvajanje trajnostnih vodnih politik. Poročilo pripravlja UNESCO svetovni program za razvoj voda (WWAP) v imenu UN-Water.

UNESCO prispeva tudi k obeleževanju svetovnega dneva voda v okviru dejavnosti svojega Medvladnega hidrološkega programa (IHP), ki skozi vse leto gradi znanstveno bazo znanja za pomoč državam pri upravljanju svojih vodnih virov na trajnostni način.

Generalna skupščina Združenih narodov je sprejela posebno z dne 22. decembra 1992, s katero je bil 22. marec razglašen za svetovni dan voda.

Posvetilo generalne direktorice UNESCO ob svetovnem dnevu voda 2022:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380879>

21.3.2022 – Svečana objava letnega poročila:

<https://events.unesco.org/event?id=5049757>

21. – 26.3.2022 – Svetovni forum o vodah, Daka, Senegal:

<https://articles.unesco.org/en/articles/groundwater-making-invisible-visible-2022-and-beyond#wwf>

21.3.2022 – Svetovni dan poezije

Svetovni dan poezije, ki poteka vsako leto 21. marca, praznuje eno najbolj cenjenih oblik kulturnega in jezikovnega izražanja in identitete človeštva. Poezija, ki se izvaja skozi zgodovino – v vsaki kulturi in na vseh celinah – govori o naši skupni človečnosti in naših skupnih vrednotah, spreminja najpreprostejše pesmi v močan katalizator dialoga in miru.

UNESCO je 21. marec prvič sprejel za svetovni dan poezije na svoji 30. generalni konferenci v Parizu leta 1999, da bi podprl jezikovno raznolikost s poetičnim izražanjem in povečal priložnost za slišanje ogroženih jezikov. Svetovni dan poezije je priložnost, da počastimo pesnike, oživimo ustno izročilo pesniških recitalov, spodbujamo branje, pisanje in poučevanje poezije, spodbujamo zbliževanje poezije z drugimi umetnostmi, kot so gledališče, ples, glasba in slikarstvo, ter dvigujemo prepoznavnost poezija v medijih.

Posvetilo generalne direktorice UNESCO ob svetovnem dnevu poezije 2022:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380893.locale=en>

NOVA UNESCO KATEDRA NA UNIVERZI NA PRIMORSKEM

22.2.2022 je potekal poseben dogodek o ustanovitvi nove UNESCO katedre za interpretacijo in izobraževanje za spodbujanje celostnih pristopov k dediščini – UNESCO Chair of Interpretation and Education for Enhancing Integrated Approaches. Sedaj imamo 4 UNESCO katedre v Sloveniji.

<https://www.fhs.upr.si/sl/unesco-katedra>

IRCAI

17.3.2022 – Mednarodni raziskovalni center za umetno inteligenco je izvedel poseben mednarodni virtualni dogodek ob podelitvi prve globalne nagrade »IRCAI AWARD 2021«.

<https://ircai.org/ircai-ai-award-2021/>

Novi vpisi na seznamu nesnovne kulturne dediščine

Medvladni odbor za varovanje nesnovne kulturne dediščine je na svoji seji decembra 2021 vpisal 4 elemente na Seznam nesnovne kulturne dediščine, ki jih je treba nujno zaščititi, in 39 elementov na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

<https://ich.unesco.org/en/news/find-out-the-newly-inscribed-elements-on-the-2003-convention-lists-13359>

* * *